БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 93 (4192).
23 АПРЕЛЬ, 1980 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Коммунистлар! Иш самарадорлигини ва сифатини ошириш йўлидаги умумхалқ курашининг пешқадами бўлингиз!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

Метро байроғида — Ленин номи

Тошкент метрополитенининг депоси байрамона безатилган. Коллектив ҳаётида шонли воқеа юз берди. Ильич таваллудининг 110 йиллиги нишонланган кунда пойтахт метросига В. И. Ленин номи берилди.

Метрочилар бу юксак шарафга яхши ишлари билан сазовор бўлдилар. Улар поездларни ер остида аниқ график бўйича юксак тезлик билан ҳайдамоқдалар, йўловчиларга намунали хизмат кўрсатяптилар, йўлнинг ажойиб станцияларини озода ва саришта сақламоқдалар. Социалистик мажбуриятда ёзилганидек, тўрт ойлик ишлаб чиқариш программаси муддатидан илгари — 22 апрелда бажарилди, ойнинг қолган кунларида пландан ташқари бир ярим миллион кишини ташийдилар.

Деподa тантанали митинг бўлди. Бу ерда сўзга чиққан метрополитен меҳнаткашлари ўзларига кўрсатилган шараф ва ғамхўрлик учун партия ва ҳукуматга қизғин миннатдорчилик билдирдилар, корхона байроғидаги Ленин номини муносиб оқлашга ваъда бердилар. Тошкент метросининг коллективи қурувчилар билан қалин ҳамкорликда 10 август куни метро иккинчи участкасини фойдаланишга қабул қилиб олиб, унда мунтазам қатнов очишга, янги линиянинг иш унумини графикдан ўзиб ўзлаштиришга аҳд қилганлигини таъкидлади.

(ЎзТАГ).

РЕПОРТАЖ

ТЕЖАМЛИ ИШЛАБ, БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ТОШКЕНТ АВИАКОРХОНАСИ МЕҲНАТЧИЛАРИ В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ЗИММАЛАРИГА ОЛГАН ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРДИЛАР.

...Эрта тонг бўлишига қарамай, Тошкент аэровокзалининг кенг залида йўловчилар гавжум — кимдир билетини рўйхатдан ўтказгани, бошқа биров самолётга чиқиш учун, яна биров эса юкларини олиш учун шошилмоқда.

Аэровокзал комплексидан бир неча юз метр берироқда, унчалик катта бўлмаган штурманлар хонасида эса оғир сукунат ҳукмрон: учувчилар кийимидаги мутахассислар хариталар ва ҳужжатларга бош эгишган.

Штурманлар хонасида доимо иш қайнайди, ҳар дақиқа ҳисоб-китобли, амалий иш ҳукмрон. Бугун эса бу ерда кайфият байрамлардагидек: Тошкент авиакорхонасининг экипажлари Владимир Ильич Ленин туғилган куни училадиган барча рейсларни йил бошидан буён тежалган ёнилғи ҳисобига бажаришга аҳд қилган. Мамлакатимизнинг турли бурчакларига тортилган 70 га яқин ҳаво йўлларида тошкентлик учувчилар тежалган ёнилғи ҳисобига иш бажаришади.

Иқтисод ва тежамкорлик бўйича ҳаракатда коммунистлар иш боши. Мана, катта фидойилик билан қилинган ишнинг самаралари — авиакорхона план бўлимининг шаҳодат беришича, авиаторлар фақатгина бир кун эмас, балки тўрт кун иқтисод қилинган ёнилғи ҳисобига самолёт бошқаришлари мумкин.

Ҳозир бу ерда учишга тайёрланаётган экипажлар орасида коммунист Ўткир Мавлонович Мавлонов бошчилик қилаётган экипаж аъзолари ҳам бор. Уларнинг Москвага ТУ—154 самолётини бошқариб кетишларига бир соатдан оз вақт қолди. Командир Ўткир Мавлонов ва штурман В. Ефремовлар об-ҳаво маълумотлари ва самолёт учадиган трассанинг иқлим картасини чуқур ўрганишяпти. Улар Тошкент авиакорхонасида биринчилардан бўлиб Аэрофлотнинг бугунги кундаги энг замонавий самолётини бошқаришни муваффақиятли ўзлаштирдилар.

— Уральскка қадар 10 минг 800 метр баландликда учамиз,— дейди В. Ефремов,— Уральск шаҳри осмонида эса 12 минг метр баландликкача кўтарилиш лозим. Акс ҳолда, рўпарадан эсаётган кучли шамол самолёт тезлигини камайтириб, ҳам ёнилғини, ҳам вақтни кўп кетказади.

Ҳа, учишга тайёргарлик ердан бошланади. Осмоннинг барча бурчакларидаги, ҳар бир маршрутдаги участкалар ердаёқ дақиқама-дақиқа, метрма-метр аниқлаб олиниши шарт.

...Учиш маршрутидаги об-ҳаво ҳақида синоптикларнинг маълумоти тўғри бўлиб чиқди. Уральск шаҳри осмонида кучли шамол эсаётгани учун дастлаб самолёт тезлиги камая бошлади. Тезликни кўрсатувчи прибор стрелкаси соатига 800 километрдан пастроққа тушиб қолди.

Самолёт баландлигини кўтариш учун Ердан руҳсат олгач, Ў. М. Мавлонов команда берди:

— Учишни бошқариш бўйича автоматик борт системаси ўчирилсин, 12 минг метр баландлик бўйича эшелон эгаллансин.

Ў. Мавлонов бундан олдинги ўнлаб рейсларда бўлгани каби ҳозир учувчи-инструктор вазифасини ҳам бажаряпти. Командирнинг чап томонидаги креслода стажёр, ТУ-154 самолётларининг бўлғуси командири Виктор Слободской ўтирибди. У штурвални эҳтиёткорлик билан ўзи томон тортди. Бир неча минутдан кейин самолётимиз 12 минг метр баландликда учиб борарди.

В. Слободской Ўткир Мавлонович замонавий авиалайнерга командирлик қилиш учун ёрдам бераётган ва ёрдам берган ўнлаб учувчилардан бири. Роса бир ой муқаддам Ўткир ака ТУ—154 самолёти командирлигини эгаллаш бўйича мураббийлик қилган Н. Устинов улкан самолётнинг командири сифатида ўзининг биринчи марта мустақил рейсини бажарди. Ундан илгарилари эса Юсуф Ҳасанов ва бошқа кўплаб командирлар бу тажрибали учувчи-инструктордан маҳорат сирларини ўрганган. Ўткир Мавлоновичнинг бобоси самолётни умрида атиги бир-икки мартагина кўрганди, холос.

— Агар кимдир менинг бобомга сизнинг неварангиз дунёдаги энг замонавий авиалайнерларни бошқарадиган командир бўлади, дейишса,— дея кулиб гапирарди Ўткир Мавлонович.— У албатта шу гапни айтган одам билан гаплашмай қўйган бўларди. Негаки, олтмиш йил муқаддам бундай фикр ҳамманинг ҳам миясига келавермасди.

— Ленин ғояларининг ёрқин нури, партиямизнинг доно миллий сиёсати халқимизга қанчалар кўп нарса берганлиги ҳақида жуда кўп гапириш мумкин,— деб сўзида давом этди командир.— Аммо мен учун бунинг энг ёрқин мисоли мана бу! — дея у қудратли самолётнинг штурвалига эҳтиёткорлик билан тегиб қўйди.— Экипажимизнинг ўзи ҳам мамлакатимиз халқларининг миниатюрада акс этган аҳил оиласига ўхшайди. Масалан, командир-стажёр В. Слободской рус, штурман В. Ефремов, борт-инженер В. Чумак — украинлар, мен эса ўзбекман. Бизнинг ҳаммамиз, бутун бир экипаж ягона меҳнаткаш оила.

Экипаж аъзоларининг бир-бирларига муносабатларида командир айтаётган ҳақиқий дўстлик ва ўзаро бир-бирини қувватлашдек аъло муҳитни ҳис этиш мумкин.

Аммо командир командирлигича қолади. Биз Москванинг «Домодедово» аэропортига яқинлашарканмиз, қуюқ булутлардан ҳеч нарсани кўриб бўлмасди. Ана шунда, ерни 80 метр ҳам баланддан кўриб бўлмайдиган вазиятда командир самолёт штурвалини ўз қўлига олди. Негаки, Ў. Мавлонов юксак учиш мутахассислигига эга. У граждан авиацияси халқаро союзининг самолётларни қўндириш бўйича ИКАО биринчи категориясига эга. Бундай моҳир учувчилар энг кам горизонтал кўриниш бўйича булутлар орасидан ер 60 метр баландликда кўринмайдиган вазиятларда ҳам самолётни қўндириш ҳуқуқига эга. Мана бу гал ҳам Москва аэропортининг мураккаб метериологик шароитларига қарамай, командир ўз вазифасини аъло даражада бажарди.

Самолёт аэровокзал перронига эндигина келиб тўхтаган ҳам эдики, стюардесса Земфера Шахмаева кабинани очиб шундай деди:

—Экипажни беш йиллик топшириқ бажарилганлиги билан табриклайман!

Ю. КАЗАЧЕНКО,
Тошкент — Москва — Тошкент.

ЗАРБДОР ЙИЛДА ЗАРБДОРЛАРЧА МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК

АҲДГА ВАФО ҚИЛДИК

Фабрикамиз коллективи йил бошида шаҳримиздаги илғор корхоналар— В. П. Чкалов номли авиация, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмалари ва химия-фармацевтика заводи коллекитвларининг 1980 йилни ленинча зарбдор меҳнат йилига айлантириш, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олиш ташаббусини биринчилар қатори қўллаб-қувватлаган эди.

Коллективимиз ташаббускорлар изидан бориб, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, ички резервлардан оқилона фойдаланиш, илғор иш усулларини кенг жорий этиш эвазига ажойиб меҳнат зафарларини қўлга киритяпти. Жумладан, пиллакашларимиз Ленин юбилейи шарафига тўрт ойлик планини бажариш мажбуриятини олган эдилар. Куни кеча бу марра эгалланди. Коллективимиз пландан ташқари 16 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

Фабрикамиз меҳнат аҳли қўлга киритган ютуғига бизнинг бригадамиз ҳам муносиб ҳисса қўшди. Бригадамизда асосан ёшлар меҳнат қилишади. Уларнинг ҳар бири юқори зичликда ишлаб, КМС— 10 маркали иккитадан станокка хизмат кўрсатишмоқда. Бригадамиз аъзолари ўхшаш касбларни пухта эгаллаб олган. Коллективимиз ишлаб чиқариш топшириқларини 110 — 115 процент адо этаяпти. В. И. Ленин юбилейи шарафига олган социалистик мажбуриятимизни шараф билан адо этдик: бригадамиз доҳий юбилейини тўрт ойлик планни бажариш билан нишонламоқда.

Г. УСМОНОВА.
Тошкент тажриба-пиллакашлик фабрикасининг ипак йигирув цехи бригадаси бошлиғи.

СУРАТДА: илғор бригада аъзолари (чапдан-ўнгга) Р. Ризаева, Т. Салимжонова, Ҳ. Ибрагимова, М. Валиева, М. Расулова, И. Боязитова ва бригадир Г. Усмонова.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

ИШЧИЛАР САРОЙИ ТУҲФА ҚИЛИНДИ

Бу кун — В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги куни Тошкент самолётсозларининг кўпминг кишилик коллективи учун айниқса унутилмас бўлиб қолади. Самолётсозлар истиқомат қиладиган шаҳарчадаги майдонлардан бирида 22 апрель куни Ўзбекистон пойтахтидаги энг яхши саройларнинг бири бўлган янги маданият саройи тантанали вазиятда очилди.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари «Висотстрой» трести бинокорлари қўлидан ажойиб маданият комплексининг ярқираб турган тилларанг рамзий калитини олдилар. Бу комплексда ҳар қандай томошалар ва йиғилишларни ўтказиш учун жиҳозланган 1500 ўринли универсал зал бор. Бу ерда рақслар зали, кенг фойелар, тўгарак машқлари ва репетициялар ўтказиладиган хоналар, 100 минг томга мўлжалланган кутубхона ҳамда бошқа кўпгина хона ва заллар мавжуд.

Шу муносабат билан бўлиб ўтган митингда сўзга чиққан «Висотстрой» трестининг бошқарувчиси В. Калибердин, авиабирлашма ишчиси Н. Илёсов, бирлашма бош директори В. Сивецнинг нутқларида ишчилар тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия билан ҳукуматга миннатдорчилик сўзлари янгради, пойтахт меҳнаткашлари шу ғамхўрликка янги шонли зафарлар билан жавоб қайтаришга азму қарор берганликлари изҳор этилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов саройга кираверишда лентани қирқади. Меҳмонлар авиасозлар билан биргаликда янги маданият комплексини кўздан кечирадилар. Бу ерда шу куниёқ коммунистик меҳнат зарбдорлари — Ленин юбилейи шарафига ўтказилган мусобақа ғолибларининг слёти бўлди.

Авиасозларнинг маданият саройи очилишига бағишланган тантанада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусахонов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев иштирок этдилар. **(ЎзТАГ).**

Ҳуқуқ пропагандаси ҳафталиги

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг юстиция бўлими шаҳар прокуратураси, суди, ички ишлар бошқармаси ва шаҳар «Билим» жамияти билан ҳамкорликда В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган ҳуқуқ пропагандаси ва тартиб бузилишининг олдини олиш ҳафталигини ўтказди. Ҳуқуқ муҳофазаси органларининг ходимлари лекция ва докладлар ўқидилар, корхона ва ташкилотларнинг меҳнат коллективлари ўртасида социалистик қонунчиликни, меҳнат интизомини ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш тўғрисида савол ва жавоб кечаларини ўтказдилар. Ана шундай ҳафталикларни анъанавий равишда ўтказиб туришга қарор қилинди.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

КИТОБ САНЪАТИ

Бугун Тошкентда XVI республикалараро «Китоб санъати» конкурси очилди. Унга Ўрта Осиё Республикаларида ва Қозоғистонда нашр энилган китоблар, плакатлар, газета ва журналлар тақдим этилган. Мухбиримиз СССР Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг бадиий ва санъатшунослик адабиётлари бўйича бош рассоми В. М. Аладьевдан мазкур ваколатли кўрик-конкурс ҳақида, унинг мақсад ва вазифалари ҳақида ҳикоя қилиб беришни илтимос қилди:

— «Китоб санъати» конкурсини эълон қилган нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари бўйича Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон ССР давлат комитетлари, мазкур республикаларнинг илмий-техника жамияти правлениелари қардош республикалар ноширлари, рассомлари, матбаачиларининг ижодий ҳисоботларини — босма нашрларнинг бадиий безатилиши ва полиграфик ижроси бўйича энг яхши намуналарини тақдим этганлар. Бу сафарги конкурсга 250 босма нашр ва плакат қабул қилинган.

Конкурснинг вазифаси— китоб нашриётлари ва полиграфия корхоналари ишлаб чиқараётган босма нашрларнинг бадиий безатилиши, полиграфик ижроси сифатини янада такомиллаштиришдан китоблар нашр этиш маданиятини ошириш йўлларини изланиш, алоқаларни мустаҳкамлаш ва ўзаро тажрибаларни алмашишдан иборатдир. Мен шу билан республикалараро конкурсларда тўртинчи марта иштирок этяпман. Виставка экспозицияларига қўйилган Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон нашриётларининг маҳсулот намуналари билан танишар экансиз, сўнгги йилларда ана шу республикаларда адабиётлар нашр этиш сифати яхшиланганлигини ишонч билан таъкидлаш мумкин.

Безовчи рассомларнинг ижоди уларнинг профессионал маҳорати ошганлигидан, полиграфик безашнинг вазифаларини чуқур тушунишларидан, тасвирий воситаларни танлашдаги новаторликларидан далолат беради. Бу сафарги республикалараро конкурсга ижтимоий-сиёсий, илмий-техникавий, болалар, тасвирий адабиётларининг намуналари тақдим этилган. Ўзбекистон нашриётларининг фаолияти ҳақида бир неча оғиз сўз. Мазкур республикада ишлаб чиқарилган босма маҳсулотларининг намуналари кўпгина Бутуниттифоқ конкурсларининг дипломлари билан тақдирланган. Ўтган йилнинг сентябрь ойида Москвадаги Халқаро китоб виставка-ярмаркасида намойиш этилган Ўзбекистон китоблари, плакатлар, откриткалар, кичик ҳажмдаги митти ва совғабоп нашрлар кўпчилик эътиборини қозонган эди. Ўзбекистон вакиллари бугунги кўрикка тақдим этган босма маҳсулотларнинг кўпгина намуналари ҳам жюри томонидан тақдирланишига шубҳам йўқ.

Бадиий-техник жиҳатдан энг яхши безатилган, полиграфик ижроси беками-кўст бўлган босма нашрларга диплом ва ёрлиқлар берилади. Ана шу диплом ва ёрлиқлар билан нашриётлар, рассомлар, бадиий ва техник редакторлар, полиграфия корхоналари тақдирланадилар. Конкурс қатнашчиларини энг яхши нашрлар учун мукофотлаш мақсадида биринчи ва иккинчи даражали дипломлар, ёрлиқлар таъсис этилган. Жюрига оммавий нашрнинг энг яхши безаги юксак полиграфия маданияти учун махсус дипломлар топшириш ҳуқуқи берилган. Жюри составида Ўрта Осиё ва Қозоғистон нашриётлари, СССР Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, илмий-техника жамияти Марказий правлениесининг вакиллари, полиграфия, нашриётлар ва китоб савдоси ходимлари бор.

ФЕСТИВАЛЬ ОДИМЛАРИ

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг биноси шу кунларда байрамлардагидек безатилган. Ўқув корпуслари, маданият саройи биносида байроқлар ҳилпирайди, ҳар қадамда студентлар дўстлиги ва қардошлиги байрамининг рамзи туширилган плакатлар, алвонлар кўзга ташланади. Юзлаб ёш қалбларнинг ҳарорати машъала — планета узра парвоз этаётган оқ кабутарда мужассамлашгандек.

Меҳмонлар ҳамма ерда самимий қарши олинмоқдалар. Уларни мўъжизакор ўзбек баҳори — гуллаётган боғлар, ранг-баранг гуллар қарши олмоқда.

Фестиваль ўз одимини Урал, Сибирь, Узоқ Шарқ, Қозоғистон ва Ўрта Осиёдаги 14 олий ўқув юртининг XVI универсиадаси стартлари билан бошлади. Ҳозир масофанинг ярми ўтилди.

— Универсиадамиз мусобақаларида 93 команда, мингдан зиёд спортчи иштирок этяпти, — дейди ТошДУ спорт кафедрасининг мудири, доцент Ю. А. Исҳоқов. — Жами спортнинг етти тури бўйича мусобақалар ўтказилади. Ҳозирча икки тур—бокс ва гимнастика бўйича мусобақаларга якун ясалди. Бундан аввалги универсиаданинг ҳаммасида ғолиб чиққан терма командамиз дадил пешқадамлик қилмоқда. Бу сафар уларга олмаоталик спортчилар жиддий рақобат қилишяпти. Улар бадиий гимнастика бўйича мусобақаларда биздан атиги 0,75 балл ортда қолдилар. Мазкур турдаги 10 қатнашчининг ҳаммаси (ҳар бир командада бештадан спортчи бор) — спорт мастерлари, республика терма командаларининг аъзолари, бу беллашув республика миқёсида бўлиб ўтди деган гап. Пермлик боксчилар ҳам универсиадага яхши тайёргарлик кўришган. Улар атиги бир неча очко ортда қолиб, иккинчи ўринни эгаллашди. Умуман Пермь ва Қозоғистон университетлари кучли командалар билан келишган. Аммо бизникилар ҳам анойи эмас. Жумладан, курашчилар — халқаро класс спорт мастерлари К. Фаткулин ва А. Баранов — жаҳон чемпионлари, Г. Авдеев — баскетбол бўйича, Е. Петрунина— волейбол бўйича Европа чемпиони.

Кеча фестивалнинг асосий қисми бошланди. Фестиваль қатнашчиларини ТошДУ ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов қабул қилди, улар ТошДУ тарихи музейида, маданият саройида, факультет ва лабораторияларда, Марказий В. И. Ленин музейининг Тошкент филиалида бўлдилар, шаҳар ёшларининг Ленин юбилейига бағишланган кўп минг кишилик намойишида иштирок этдилар.

БУГУН

Марказий В. И. Ленин музейининг Тошкент филиалида «Ленинча миллий сиёсат — амалда» мавзуида илмий-назарий конференция ўз ишини бошлади. Худди шу дақиқаларда «Ёшлик» спорт аренасида кичик универсиада қатнашчилари баҳсларни бошлаб юборишди, ТошДУнинг маданият саройида эса сиёсий плакатлар, бадиий ҳаваскорлар ва дискотекалар конкурсининг очилиши бўлиб ўтди. Ким ғолиб чиқади? Буни томошабинлар ҳал этадилар. Кундузи фестиваль қатнашчилари турли учрашувларда қатнашадилар, кечқурун эса пойтахтимизнинг Санъат саройига ташриф буюрадилар. Фестиваль қатнашчиларининг 3 минг вакили фестивалнинг тантанали очилишида иштирок этади. Улар орасида Ўзбекистонга биринчи марта ташриф буюрган Венгрия делегацияси ҳам бўлади. Этвеш Лоранд номли Будапешт университети тарих-филология ва юридик факультетларининг студентлари Марошн Бела ва Диниеш Габор ўз таассуротлари ҳақида шундай дедилар:

— Март ойининг охирларида биз Венгрия озод этилганлигининг 35 йиллигига бағишланган ёшлар фестивалини ўтказдик. Бу ҳақиқий байрам бўлди. Аммо у ўз кўламига кўра мазкур фестиваль билан тенглашолмайди. Фестиваль программасини кўздан кечириб, биз тадбирларнинг кўплиги ва ранг-баранглиги билан ажабландик. Конкурслар, спорт мусобақалари, турли кечалар, конференциялар шулар жумласидандир. Биз уларнинг ҳаммасида иштирок этишга ҳаракат қиламиз. Колхоз ва совхозларга уюштириладиган сафарлар ҳам бизни қизиқтиради. Ўзбек пахтаси қандай етиштирилишини кўриш бизнинг азалий орзумиз.

Биз меҳмондўстлигингиз ҳақида жуда кўп эшитган эдик. Аммо кўрган-кечирганларимиз кутганимиздан ҳам зиёда чиқди. Қуёш тафтими ёки қалбларингиз қўърими — қайси бири қайноқ эканлигини айтиш қийин.

Ф. МЎМИНОВ.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Мамлакатда автомобиль йўлларини қуриш, ремонт қилиш ва асрашни яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Мазкур қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

✦ Учишни бошқариш маркази хабар беради: космонавтлар Леонид Попов ва Валерий Рюмин Ер атрофи орбитасида ўн тўрт кундан бери ишлашяпти. Экипаж станцияда профилактика тадбирлари билан бир пайтда илмий аппаратларни бўлажак тадқиқот ва экспериментларга тайёрлашни давом эттирмоқда.

▲ ФУТБОЛ

ЙИРИК ҲИСОБДА

Кеча футбол бўйича мамлакат биринчилигининг навбатдаги турида Тошкентнинг «Пахтакор» командаси ўз майдонида Марказий армия спорт клуби коллективини қабул қилиб, 3:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Тўпларни Астаповский ҳимоя қилган дарвозага Нортожиев (иккита) ва Никифоренколар киритдилар.

БУЮК ҒАЛАБАГА БАҒИШЛАБ

ҚАТНАШЧИЛАР СТАРТГА ЧАҚИРИЛАДИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг физкультура ва спорт комитети совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк Ғалабасининг 35 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган енгил атлетика эстафетаси низомини тасдиқлади.

Мухбирларимиз шаҳар спорт комитетининг раиси Н. Р. Бойжоновга мурожаат қилиб, ундан эстафетани ўтказишдан кўзда тутилган асосий мақсад, унинг қачон ва қаерда ўтказилиши, вазифалари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилишди.

— Совет халқининг Улуғ Ватан урушида қўлга киритган Буюк Ғалабасига 35 йил тўлмоқда. Ўша алангали йилларда совет халқи кўрсатган қаҳрамонликлар ҳамон хотирада яшамоқда. Шаҳар енгил атлетика эстафетаси ана шу Буюк Ғалабага бағишланади.

Эстафетани ўтказишдан асосий мақсад ўқувчи ёшларни ва меҳнаткашларнинг турли қатламлари вакилларини физкультура ва спорт билан шуғулланишга актив жалб қилиш, шаҳар аҳолиси ўртасида жисмоний тарбияни кенг пропаганда қилишдан иборат.

Эстафета мусобақалари 1980 йилнинг 4 май куни ўтказилади. Эстафетага «Правда Востока» ва Ленин кўчалари кесишган жойдан соат 17 да старт берилади. Енгил атлетикачилар бахсни В. И. Ленин майдонидаги номаълум солдат қабри ёнида ниҳоясига етказадилар. Эстафета маршрути «Правда Востока», Пролетар, Шевченко кўчалари бўйлаб вокзалолди майдонигача боради. Кейин Жуковский, Шастри, Пушкин кўчалари, Навоий проспекти, Парадлар хиёбони бўйлаб ўтади.

Эстафетада олий ўқув юртлари, ўрта махсус таълим ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртлари, корхона ва ташкилотлар физкультура коллективларининг командалари иштирок этади. Шунингдек, ҳар бир райондан иккита мактаб ўқувчилари командаси қатнашади.

Ҳар бир физкультура коллективи составида 16 эркак ва 7 аёл спортчи бўлган бир командага эга бўлиши лозим. Қатнашчиларининг ҳаммаси беш ёш ва беш махсус группага бўлинади.

Спортчилар умумий узунлиги 11 километру 100 метр бўлган ва 23 босқичга бўлинган масофани босиб ўтишади.

Ғолибларга турли мукофотлар топширилади. Энг яхши техника натижа кўрсатган командага шаҳар спорт комитетининг мукофоти топширилади. Тошкент шаҳар ижроия комитети халқ маорифи Бош бошқармасининг мукофоти эса мактаб ўқувчилари терма командалари ўртасида ғолиб чиққан коллективга берилади. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси дастлабки босқичда энг яхши натижа кўрсатган спортчига махсус мукофот топширади.

Ҳозир шаҳар спорт комитетига эстафетада иштирок этиш бўйича кўплаб аризалар келмоқда. Шуни эслатиб ўтамизки, мактаб терма командалари ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг терма командаларини тасдиқлаш 28 апрелда бўлади.

Бошқа аризалар 29 апрелда кўриб чиқилади.

ҒАЛАБАДА ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ ҲАМ ҲИССАСИ БОР

XXXV

МАМЛАКАТ ИЧКАРИСИДАГИ ФИДОКОР МЕҲНАТЧИЛАР МУШТАРАК ҒАЛАБАНИ ҚЎЛГА КИРИТМОҚ УЧУН ҚЎШГАН ҲИССАНИ ВАТАН ҲЕЧ ҚАЧОН УНУТМАЙДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

«Ташсельмаш» заводининг ҳовлисидаги ёдгорлик тахтасига Улуғ Ватан урушида ўз ҳаётларини жонажон Ватан учун қурбон этган ишчиларнинг номлари зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилган.

Заводнинг меҳнат шуҳрати музейида эса немис-фашист газандалари устидан қозонилган ғалабага муносиб ҳисса қўшган ташсельмашликларнинг қаҳрамонона меҳнатлари ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатлар ардоқлаб сақланмоқда.

Улар Қизил Армия учун қурол-аслаҳа тайёрладилар.

Мана ниҳоят, заводнинг музейида ҳарбий йиллар стахановчилари тўпландилар. Йўқ, улар завод цехларида тўрт йиллик бўлган қизғин меҳнатни эсдан чиқарганлари йўқ. Чунки уларнинг бутун ҳаёти Ватанга хизмат қилиш билан чамбарчас боғлангандир.

«Ташсельмаш» заводининг ветеранлари завод меҳнат шуҳрати музейида учрашдилар. «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» шиори остида ўтган фронт вахтаси, стахановчилик кунлари, унутилмас уруш йиллари машаққатлари тўғрисида қизғин суҳбат бошланиб кетди. СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) А. Алимуҳамедов, И. Голованов, Г. Грубман, Н. Отришченко (Приходченко), Г. Демидов, В. Силантьев, С. Рогозина, Н. Беркутский, А. Тошпўлатов, Л. Бенкентштат. И. Конорев фотоси.

ИМКОНИЯТНИНГ ЧЕКИ БОРМИ?

И. ГОЛОВАНОВ,
бош технолог бўлимининг темирчилик-пресслаш ишлови бюроси бошлиғи, уруш йилларида ишлаб чиқариш бошлиғи ўринбосари, темирчилик-пресслаш цехи бошлиғи:

— «Ташсельмаш» қишлоқ хўжалик техникасини ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхона. Шунга қарамай 1941 йилнинг 24 июнидаёқ корхона 82 миллиметрли миномётлар учун миналарнинг дастлабки туркумини тайёрлаб берди. Уларни ишлаб чиқариш давомида чизмалар ва технология қайта ишланди, мосламалар такомиллаштирилди.

Миналарнинг дастлабки туркуми жуда қунт билан тайёрланди, кўп силлиқланди ва пардозланди. Завод директори шундай деганди: «Технологияга қатъий амал қилган ҳолда тайёрлангиз. Бизнинг пардоз берилмаган минамиз фрицни ўлдирса хафа бўлади, деб ўйламайман».

Баъзи ишларни, жумладан, мина стабилизаторларини пайвандлаш қийин эди. Бу иш мураккаб бўлишидан ташқари, катта аниқликни, кўп меҳнатни талаб этарди. Штамповкага ўтдик. Натижада 70 процентгача электродни тежадик. Бу нарса уруш йиллари жуда танқис эди.

Завод Иттифоқнинг ғарбий областларидан эвакуация қилинган ускуналар билан бойиди. Станокларни шу заҳотиёқ ўрнатиб ишга туширишарди. Шундай бўлса ҳам махсус ускуналар етишмасди. Мураккаб штамповкаларни тайёрлаш учун махсус болғалар зарур эди. Улар эса йўқ эди. Шунда мутахассислар Иван Буркутский, Павел Беспамятнов мавжуд ускуналардан штамповка тайёрлашнинг янги методини таклиф этишди.

— Темирчилар П. Язовский, Д. Личев, Т. Меркулов, Т. Воинов меҳнатга ижодий ёндошиш намунасини кўрсатишди. Металл етишмасди, айниқса чидамли штампларни тайёрлашда зарур бўладиган металл камёб эди. Шунда йўлини топишди. Ҳозирги Октябрь революцияси номли завод ишчилари ишдан чиққан вагонларнинг пўлат ўқларини беришди. Шундан кейин анча чидамли мослама яратилди.

Ким ишлади? Цех ишчиларининг учдан бирини 400 ўсмир—фронтчиларнинг болалари ташкил этарди. Улар жуда чарчашарди.

Кўпчилик, шу жумладан, мен ҳам фронтга интилардим. Мина ва миномётлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйгач, ҳарбий комиссариатга бордим. «Саломатмисан?» — Соғ-саломатман». Ҳаммамизни дарров йиғиб, сафлашди. Кейин вокзалга жўнадик. Шу ерда бирдан: «Голованов? Қаердасан? Чиқ бу ёққа!» деган товушни эшитдим. Улар завод вакиллари эди. «Вой тентак воей!.. Марказий Комитетгача, Юсуповгача бордик-а? Сен мутахассиссан-ку, заводда кераксан... Мана бронь. Цехга жўна!

Вокзалдан юк халтам билан тўғри «Ташсельмаш»га жўнадим.

ФРОНТ БРИГАДАЛАРИ

В. СИЛАНТЬЕВ,
экспериментал цехнинг инженер-технологи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими, уруш йилларида йиғувчилар бригадаси бошлиғи:

— Бир кўчада икки дўст — Василий ва Николай яшашар эди. Уруш борарди. «Юр фронтга кетдикми?», «Яхшиси заводга борайлик!». — «Қайси бирига борамиз? — деди улардан бири. — «Енимиздагига-чи?» — Мана биз Николай Брюхнов билан «Ташсельмаш» заводининг кадрлар бўлимига кириб келдик.

— Ҳали ёшсизлар, болалар, ишга 16 ёшдан қабул қилинади, деб илтимосимизни рад этдилар.

Кейинги куни яна келдик, токи қабул қилмагунларича келавердик. Ниҳоят, танкка қарши пушканинг олд қисми тайёрланадиган йиғув цехига юборишди. Бизни Ваня амакининг олдига қўйишди. Ўзлаштириб олдик. Цех бошлиғи Павел Иванович Беспамятнов ва цех партия ташкилоти секретари Иван Иванович Гуровнинг назарига тушдик. Бизга алоҳида ухлаш мумкин бўлган жой ажратиб беришди.

Тезда бизни Ваня амаки бригадасидан бошқа ишга олишди. Мусобақа бошланиб кетди. Улар олтита узел тайёрлашса, биз еттита тайёрлаймиз. Улар еттита тайёрлашса, биз саккизта ишлаб чиқарамиз. Ниҳоят, ўнтага етказганимизда, участкага И. Гуров келди. Миннатдорчилик билдиргач, бизга оталарча қараб туриб деди:

— Мана энди сизлар катта йигитсизлар. Конвейерни энди ўзларинг бошқаринглар. Ваня амакини ишчи кучи етишмаётган участкага ўтказамиз.

Фронт бригадаси ана шу тариқа тузилган эди. Уруш охирига бориб саксонта узел қиладиган бўлдик. Тўртовлон конвейернинг саккизта постига хизмат кўрсатар эдик. Бу осон иш эмас эди. 12—14 соатлаб конвейер қошидан кетмас эдик.

Заводда фронт бригадалари ўнлаб топилар эди. Унумдорлик юқори, ҳамма ҳақиқий стахановчи эди.

ЖАНГЧИЛАР БИЛАН БИР САФДА

● ФАҚАТ 1944 ЙИЛНИНГ ЎЗИДА КОРХОНАДАГИ 70 БРИГАДАГА «ФРОНТЧИ», 20 БРИГАДАГА «ГВАРДИЯЧИ» ФАХРЛИ НОМИ БЕРИЛДИ

● ЯКШАНБА КУНЛАРИ ЗАВОД КОМСОМОЛЛАРИ ТОМОНИДАН ИШЛАБ ТОПИЛГАН 5 МИЛЛИОН СЎМ ПУЛ МУДОФАА ФОНДИГА ЎТКАЗИЛДИ

● УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ЙИЛЛАРИДАГИ ФИДОКОРОНА МЕҲНАТЛАРИ УЧУН КОРХОНА МАШИНАСОЗЛАРИНИНГ КАТТА ГРУППАСИ ВАТАН ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИГА САЗОВОР БЎЛДИ. 5827 НАФАР ЗАВОД ИШЧИСИ «1941—1945 ЙИЛЛАР УЛУҒ ВАТАН УРУШИДАГИ ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ.

МАХСУС БУЮРТМА БЎЙИЧА

Леопольд БЕНКЕНШТАТ,
меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг катта инженери, уруш йиллари — ишлаб чиқариш бошлиғининг ўринбосари, қуюв цехи бошлиғи:

— Ишлаб чиқариш бошлиғи хизматини ҳарбий таъриф билан айтганда, бош штаб билан бўларди. Бу ерда тайёр маҳсулотни ишлаб чиқариш ва жўнатиш бўйича барча планлар ва графиклар тузиларди, цехлар ўртасида меҳнат ва моддий ресурслар тақсимланарди. Бу ерга барча бўлинмалардан маҳсулот ишлаб чиқаришнинг аҳволи, илғорларнинг меҳнат муваффақиятлари, ишдаги айрим нуқсонлар ҳақида маълумотлар келиб турарди. Ўз навбатида, бу ердан завод ва шаҳарнинг хўжалик ва партия раҳбарлигига маълумотлар юбориларди. Бу маълумотлар газеталарнинг редакцияларига, корхонанинг кўргазмали агитация штабига ҳам юбориларди.

Шундай қилиб, барча ишлаб чиқариш цехлари ва участкалари менга яхши таниш эди. Мен айниқса қуюв цехининг хизматларини таъкидламоқчиман. У заводнинг юраги эди, ҳарбий қурол-яроғлар ишлаб чиқариш бўйича Давлат комитети топшириғининг бажарилиши унинг ишига бевосита боғлиқ эди. Жумладан, жуда қисқа муддатда бу ерда махсус қуйма—ўзининг механик ва химик хоссалари жиҳатидан мина ишлаб чиқаришда ғоят зарур бўлган хомашё ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Қуювчилар қийин шароитда ишлашарди. Тор бинода вентиляция йўқ — ҳаво бузуқ, тутун, чанг эди. Конвейерлар ҳам йўқ эди. Қарийб ҳамма ишлар қўлда бажариларди. Металлни қуйиш пайтида 80 килограммли чўғдек идишни кўтаришга тўғри келарди... Бу фақат эркаклар бажариши мумкин бўлган иш эди. Уруш пайтида бу ишни хотин-қизлар қилишди. Металл қуйишга биринчи бўлиб комсомол аъзоси Усачова ва Тарасова киришишди. Бу мардона қизлар: «Қуюв цехида фронтга кетган эрларимиз, оталаримиз, акаларимизнинг ўрнини эгаллаймиз!» деган шиор ташлашди. Тез вақт ичида бу ерга 250 хотин-қиз келди.

Қуюв цехида Юргайкина, Червякова, Крестинина, Ларкина, Дементьева деган аёллар ҳам садоқат билан меҳнат қилишди.

Ўқ-дорилар учун стерженлар тайёрлаш ҳам ғоят машаққатли эди. Аёллар бунга ҳам бардош беришди. Ёш стерженчилар Приходченко, Витте, Абакумова, кейинроқ Путятина, Тимошина, опа-сингил Казиловалар бир сменада нормадаги 450 ўрнига 1000 та стержен беришди. Айрим кунлари рекордчи Наталья Приходченко 1500 тадан стержен берди.

КОММУНИСТЛАР—ЕТАКЧИ

Толиб СОДИҚОВ,
Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари, уруш йилларида мастер, механика цехи участкаси бошлиғи:

— Завод ишчиларига фронтдан «қора хатлар» келиб турар эди. Бу хатлар менинг уйимни, оиламни ҳам четлаб ўтмади. Фронтда икки акам — Расул ва Аъзам ҳалок бўлишди. Ўғиллари ҳалок бўлганидан онам қаттиқ қайғуга ботди. Отам эса эркакларга хос ўз аламини ичига ютди. У менга шундай деган эди:

— Ўғлим, сен фронт учун қурол-аслаҳа тайёрлаяпсан... Ўз кучингни аяма. Ўз акаларинг учун, Ватан учун...»

Отам ўшанда халқ орасида туғилган қўрқинчли сўзни тилга олмади. Бироқ, мен бу сўзни қалбан ҳис этдим, тушундим. У акаларим учун ўч олишимни истарди. Лекин қандай қилиб? Ахир мени олов линиясидан юзлаб километр масофа ажратиб турибди-ку!..

Цех партия ташкилоти секретари Дубко билан маслаҳатлашишга аҳд қилдим.

— Ҳозир оловнинг линияси,— деди Дубко,— бизнинг бутун Ватанимиз бўйлаб ўтаяпти. Бу ерда ҳам худди ўша урушнинг олдинги чизиғидек коммунистлар — олдинда.

...1942 йили мени ВКП(б) аъзолигига кандидатликка қабул қилишди. Кўплаб партия топшириқларини бажаришга тўғри келди. Бироқ, энг муҳими битта — меҳнат, Ватанга садоқат билан хизмат қилиш эди. Мен коммунист ва мастер сифатида ватанпарварлик бурчимни ўтаб, механика цехида, қўл остимда меҳнат қилаётган ёш қизлар ва болаларни тарбиялашим керак эди. Улар чиндан ҳам ёш болалар, лекин ҳарбий даврнинг чиниққан болалари эди. Чарчасаларда, обдан ҳолдан тойсаларда, тиним билмай, катталар билан теппа-тенг ишлашарди. Улар худди катталар каби «стахановчаси»га талонлар олишарди. Бундай талонлар планни бешолти баравар ошириб бажарганлиги учун қўшимча тушлик қилиш учун бериларди.

Яхши эслайман, 1943 йилнинг август ойида менинг дўстларим — ишчилар отамнинг уйида байрам дастурхони атрофида ўтиришган. Бизлар менинг ҳаётимда муҳим бўлган воқеани — шу куни «Қизил Юлдуз» ордени олганлигимни нишонлаш учун келган эдик. «Учқун» маҳалласининг ҳаммаси мени бу давлат мукофоти билан табриклади.

Ўша йил «Ташслеьмаш»ликлар учун жуда ҳам оғир йил бўлди. Заводдан чиқмай 12 ва ундан ортиқ соат ишлар эдик. Ҳар куни юзлаб миномётлар, минглаб миналар, ремонтдан чиққан танклар фронтга йўл олар эди. Биз ўшанда армиямизнинг, қуролимизнинг қудратига фашист газандалари дош беролмаётганлигидан жуда хурсанд эдик.

ҲАМ ТАНК, ҲАМ БРОНЕПОЕЗД...

А. МУРАВЬЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор, уруш йилларида танк ремонт цехи бошлиғининг ўринбосари:

— Ҳозиргидек эслайман, ўшанда кечқурун цех темир йўли бўйлаб Т—34 қудратли танкларини платформаларга чиқарган эдик. Улар фронтнинг олдинги чизиғидан занглаган, куйган, илма-тешик бортлари қайрилган ҳолда келтирилган эди.

Олдимизда шундай масала кўндаланг бўлди: бу тешикларни қандай бекитиш, илгаригидек қилиш мумкин?

Ўшанда бизнинг цехимизда юқори классли пайвандчи Саша Никифоров (ҳозир у «Ташсельмаш» заводининг 32-цехида пайвандчи бўлиб ишлаяпти) бор эди. Унинг олдига бориб маслаҳатлашдим. Мутахассислардан маслаҳатлар олдик. Шундай қилиб, ўзимизнинг технологиямизни ишлаб чиқдик. Тешик жойларни контури бўйича қирқиб, уларга махсус «пробка»лар ўрнатишга ҳамда уларни пайвандлашга аҳд қилдик. Тезда бош бошқарма бизнинг бу методимизни маъқуллади ва иш шу йўсинда олиб борилди.

Яна бир янги топшириқни бажариш — республика ёшлари ва комсомоллари йиққан маблағлардан тайёрланадиган «Ўзбекистон комсомоли» деб ном олган бронепоездга зирқ қопланган платформа тайёрлаш керак эди.

Биз қуп-қуруқ каркасларни олардик. Уни зирқ билан қоплаш, минорани ўрнатиш, уни барча ўт очиш воситалари билан жиҳозлаш керак эди.

Шунда яна бир муҳим масала пайдо бўлиб қолди: хўш, минорани қаердан оламиз? Биз дарҳол парчаланган, ҳисобдан ўчирилган Т-34 танкининг минорасидан фойдаланишга қарор қилдик.

Ҳарбий вакилнинг рухсатини олдик. Жиҳозлаш ишлари бошланди. Бронепоездни комплектлаштиришга биноан ундаги қурол минорага сиғмай қолди. Нима қилиш керак? Шунда ишчилар яна бир жонбозлик кўрсатдилар. Комиссия ишни аъло баҳо билан қабул қилди.

...Кабинетда бир неча соат мизғиб олгач, цехга чиқдим. Кечқурун «Ўзбекистон комсомоли» турган темир йўл бўш эди. Бронепоезд секцияси кетган эди...

ҚЎШИҚ БИЛАН ДЎСТЛАШИБ

Серафима РОГОЗИНА,
завод Меҳнат Шуҳрати музейининг ходими, уруш йиллари— завод касаба союзи комитети раисининг ўринбосари:

—Завод касаба союз комитети ходимларининг ҳар кунги ишлари бошларидан ошиб-тошиб ётарди. Тошкентга мамлакатнинг ғарбий районларидан эвакуация қилинган заводлар, ускуналар эшелонларда кетма-кет келарди. Келаётган мутахассисларни жойлаштириш керак эди. Уруш туфайли етим бўлган 22 минг болани қабул қилиб олдик. 400 дан ортиқ бола «Ташсельмаш» сталиқ қилган болалар уйига жойлаштирилди. Улар учун комсомоллар ўйинчоқлар ясашар, кийим-кечаклар тикишар, дафтар-китоблар топиб беришарди...

Фронтга мунтазам совғалар— иссиқ кийимлар, мева, совун юбориларди. Қизлар жангчиларга тамаки халталари тикиб юборишар эди. Бизнинг вакилларимиз бир неча марта фронтда бўлишди. Жумладан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Йўлдош Охунбобоев бошчилик қилган делегация орасида стахановчи токарь Мустақим Юсупов ҳам бор эди. Бу делегация Москва ҳимоячиларига бир эшелон совға-саломлар олиб боргани. Завком раиси Акмал Нурмуҳамедов музлаган Ладога кўли орқали қаҳрамон ленинградликларга совға-саломлар олиб борди.

ҚИЗИЛ АРМИЯНИНГ СОВҒАСИ

Абдураҳим АЛИМУҲАМЕДОВ,
слесарь-асбобсоз.

— Уруш йилларида ташсельмашликларнинг ҳисобига кўпгина қаҳрамонликлар ёзилган. Масалан, коллектив «Ўзбекистон комсомоли» танк колоннаси қурилиши фондига 1 миллион 30 минг сўм маблағ берган. Бу пуллар ҳашарда шанба ва якшанба кунлари ишлаб топилган эди.

Мен асбобсозлик цехида эҳтиёт қисмлар тайёрлар, мосламаларни ремонт қилар эдим. 1941 йилнинг октябрида завод лабораторияси ходимлари Я. Успенский, Р. Рошчина-Шабалина, Я. Вигутова, В. Кузьмина, Б. Ивановалар ёрдами билан «победит»дан ускуна тайёрладик. Тезда қийин эрийдиган металлар махсус участкаси ташкил этилди. Ўша пайтда кўплаб рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилган эди. Фақат 1941 йилнинг ўзида бу таклифлар 1 миллион сўмликдан зиёд самара берди.

Қизил Армиянинг 24 йиллиги арафасида фронт ишлаб чиқариш бригадалари совға тайёрладилар. Улар пландан ташқари ситта ҳарбий дивизия учун душманга қақшатгич зарба берувчи махсус қурол-аслаҳанинг тўла комплектини тайёрлаб бердилар.

КОМСОМОЛЛАР УЛУШИ

Абдулазиз ТОШПЎЛАТОВ,
темирчилик-пресслаш цехининг металл эгувчи-рихтовшчиги:

— Уруш йиллари «Ташсельмаш» заводи кўпгина қишлоқ хўжалик механизмлари ишлаб чиқарди. Эсимда, 1944 йилнинг баҳорида заводга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Усмон Юсупов келган эди.

— Совхозларда иш оғир, ишчи кучи етишмайди,— деди завод коллективи олдида сўзга чиқар экан у.— Техника ишдан чиққан, агар Сизлар қўллаб юбормасангизлар экинга қўлда ишлов беришга тўғри келяпти. Культиваторлар керак.

Биринчи тажриба-саноат культиваторини темирчи Орзиев ясаган эди. Бунинг учун у ҳар кунги 12 соатлик иш кунидан сўнг қолиб ишлади.

Кейинчалик у билан бирга кечқурунлари цехнинг бутун комсомоллари бирга ишлай бошлашди. Бир неча тун мобайнида улар 3,5 мингта агрегат тайёрлашди.

Заводнинг меҳнат шуҳрати музейида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккита фахрий ёрлиғи сақланмоқда. Уларни темирчилик-пресслаш цехининг бошлиғи П. Беспамятников ва завод комсомоллари олишди. Уларга: «Ишдан ташқари вақтда машина трактор станцияси ва совхозлар учун асбоб-ускуналар ҳамда эҳтиёт қисмлар тайёрлашда ёшлар ва комсомолларнинг ташкилотчилиги ҳамда фидокорона меҳнати учун» деб ёзиб қўйилган.

● *Шундай бўлган*

ЕУНИ СТАХАНОВЧАСИГА ИШЛАШ ДЕЙДИЛАР!

Шу йил 28 октябрдан ишчи Зубкова бир пайтнинг ўзида уч станокда ишлаб, сменада 2650 деталь тайёрлаб ишлаб чиқариш рекордини қўйди. Эртаси куни станокчи Разуваева ундан ўзиб, 2800 та деталь топширди.

Бироқ, 30 октябрда Холодилина улардан ҳам ўзиб кетди — 3010 та деталь топширди. Шундай қилиб, бу стахановчиларнинг ҳар бири 6—7 ишчининг нормасини бажарди.

1943 йил, 7 ноябрь.

ЗАВОД—БУ ҚАЛЪА

Сизларга фронтдан салом йўллайман, Ватанимизнинг мудофаа қудратини оширишда муваффақиятли меҳнат қилишингизни истайман. Заводингизни мустаҳкам қалъага айлантирингиз!

Мен эса фронтда бир томчи қоним қолгунча жанг қиламан. Агар зарур бўлса муқаддас еримизни, оиламиз ҳаётини ҳимоя қилиб, ҳаётимни қурбон қиламан.

Н. МИХАЙЛОВ,
ефрейтор наводчик, 3-цехнинг собиқ мастери.
1941 йил, август.

ОИЛАЛАР ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Илғорларнинг оиласига ёрдам, жангчиларнинг оилалари, хотинлари, болалари ҳақида ғамхўрлик — Қизил армия ҳақида ғамхўрлик ҳисобланарди.

Жумладан, 1 январдан 20 февралгача 195 киши катталар пойафзали билан, 120 киши болалар пойафзали билан таъминланди. Бундан ташқари 15 кўйлак, 7 костюм, 68 печка, 40 челак берилди.

Бундан ташқари коллектив томонидан йиғилган маблағ ҳисобига ҳарбий хизматчилар оиласига 43 жуфт ботинка, 29 та шойи ва жун рўмол, 24 та ипак ва ип-газлама кўйлак, 12 жуфт пойафзал берилди.

Фронтчининг хотини бўлган кўп болали Грачеванинг болалари учун пойафзал, шунингдек пул ёрдами берилди.

1944 йил, февраль.

КАТТАЮ-КИЧИК

Заводнинг кадрлар бўлимига Меҳнат Қаҳрамони — слесарь ўртоқ Берь ариза ёзди. Бу киши завод ташкил этилгандан 1940 йилгача ишлаган.

«Мен ҳозир 76 ёшдаман, пенсиядаман,— деб ёзибди у аризасида.— Лекин немис-фашист босқинчиларнинг Ватанимизга тўсатдан қилган ҳужуми сабабли мени яна заводга қабул қилишингизни сўрайман. Ҳар қандай ишни бажаришга тайёрман. Мен душманни тор-мор этишда Ватанимга ёрдам беришга қодирман!»

Заводнинг кекса рационализатори слесарь Лейтман ўз аризасида шундай деб ёзган: «Менинг ёшим 75 да. Лекин мен ўзимни ҳарбий хизматга жалб этилган йигитдек ҳис этаяпман, заводда ҳар қандай ишни бажаришга тайёрман. Мен барча кекса пенсионер ишчиларни станоклар олдига туришга ва ўз ишчи қўллари билан лаънати душманни тор-мор этишда Қизил Армияга ёрдам беришга даъват этаман».

1941 йил, июль.

ФРОНТГА КЕТГАНЛАР ЎРНИГА

4-цехга янги одамлар — заводда ишлаётганларнинг оила аъзолари келишди. Жумладан, ошхона ходимининг опаси ўртоқ Кананкина цехнинг энг яхши стахановчиси Борисовадан токарлик касбини ўрганаяпти. Мана, Кананкина эндиликда станокларни мустақил бошқара бошлади, ўз устози ўрнида ишлаяпти.

Стахановчилар Шевченко, Гордеев, Наклоскин ва Чепрунов токарлик ишига Валентин Казанцев, Татьяна Чернишкина, Мария Плотонова, Просковья Бастаковани ва бошқа кишиларни ўргатишяпти.

Фронтга кетган ишчилар ўрнида уларнинг ўртоқлари, дўстлари, қариндошлари ишлашяпти. Улар Ватан мудофааси, душманни тор-мор этиш учун бутун куч-ғайратларини сарфлашга тайёрдирлар.

1941 йил, июль.

«Думалоқ стол» атрофидаги суҳбатни «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг мухбирлари В. Лапина ва М. Савельевлар олиб боришди ва мазкур саҳифани тайёрлашди.

СУРАТЛАРДА УРУШ ЙИЛЛАРИ СОЛНОМАСИ

Таянч плитаси ўрнатилди, бус оль мустаҳкамланди... Миномёт қандай ишлаяпти? Бу ўт очувчи қуролнинг ҳар бир узелини кўздан кечириш керак. Сўнгра эса полигонга, отиб кўриш учун жўнатилади. Чунки ҳар бир мина душманга аниқ зарба бериши керак.

Қуюв цехида; станок ёнида.

(Завод меҳнат шуҳрати музейи ҳарбий йиллар фотохроникасидан).

• *Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 70 йиллигига*

ҲАМИД ОЛИМЖОН—АДАБИЁТШУНОС ОЛИМ

Шоир, ёзувчи, драматург сифатида ижод этиб, адабиётимиз равнақи йўлида қизғин кураш олиб борган жамоат арбоби, адабий ҳаёт ташкилотчиси ва раҳбари сифатида социалистик маданиятимиз тараққиёти йўлида жонбозлик қилиб келган Ҳамид Олимжон, айни замонда, адабиётшунос олим сифатида ҳам салмоқли ишлар қилди. 1943 йилда Ўзбекистон Фанлар академияси таъсис этилган вақтда Ҳамид Олимжон Академиянинг мухбир аъзоси қилиб сайланган эди.

Ҳамид Олимжон адабиётшунос олим сифатидаги илмий фаолиятига 20-йилларнинг охирлари, 30-йилларнинг бошларида киришди. Маълумки, 20-30-йиллар адабий ҳаётининг олдида икки кординал вазифа турар эди: уларнинг бири, ёш совет адабиётининг шаҳдам қадамлар билан олға боришини таъминлаш йўлида соғлом ижодий платформа учун кураш, ҳар қандай ёт тенденцияларга жавобан марксча-ленинча методологияни бадиий ижодий ишга изчил татбиқ этиб, социалистик реализм методи тантанаси учун курашиш бўлса, иккинчиси, инсоният яратиб қолдирган маданий бойликларни синчиклаб ўрганиш ва унинг энг яхши традицияларидан фойдаланиб, янги коммунизм даври маданиятини барпо этиш учун курашдан иборат эди.

Ҳамид Олимжон шу нуқтаи назардан ёндошиб, идеологик фронтнинг соғломлигига, марксизм-ленинизмнинг адабиёт ва санъат соҳасидаги таълимотини чуқур англаш ва уни кенг омма ўртасида тинмай пропаганда қилишга, шу орқали адабиёт-санъат аҳлларининг юксак ғоявий руҳда тарбиялашга алоҳида аҳамият берди. 30-йилларнинг бошларида адабий-назарий масалаларга бағишланган мақолалар циклини эълон қилди. 1932 йилда ёзилган «Ўқиш ва ўрганиш қийинчиликлари тўғрисида», 1938 йилда эълон қилинган «Социалистик реализмни эгаллаш йўлида» сарлавҳали мақолаларида адабиёт, унинг ижтимоий функцияси, синфий моҳияти, адабиётда партиявийлик принципи каби совет адабиётшунослигининг асосий, кординал масалаларига кенг тўхталиб ўтди. Бу мақолаларни ёзиб, назарий масалаларга диққатни жалб қилишдан Ҳамид Олимжон конкрет, аниқ, амалий мақсадни кўзда тутар эди. Бу мақолалар адабий ҳаётда ҳали батамом тугаб битмаган ёт тенденцияларга қақшатқич жавоб бўлиб тушиши, уларга қарши кураш учун назарий асослик ролини ўйнаши керак эди. Худди шу йилларда Ҳамид Олимжон ўзининг «Марксизм ниқоби остидаги меньшевизм» (1932), «Миллатчилик ва аксилинқилобчилик билан кураш ва ўзбек пролетар адабиёти» (1933) каби мақолаларини эълон қилдики, бу мақолалар юқоридаги назарий темадаги мақолаларнинг мантиқий давоми бўлиб, совет адабиёти платформасига ёт қарашларга зарба беришни ва социалистик реализм методи учун курашиб, совет адабиёти тараққиёти учун кенг йўл очиб беришни кўзда тутар эди. Ҳамид Олимжоннинг 1936 йилда эълон қилган «Фитратнинг адабий ижоди ҳақида» сарлавҳали катта монографик иши шу циклнинг сўнгги намуналаридан бири бўлиб, миллатчилик адабиётига у узил-кесил зарба беришни мақсад қилиб қўяр эди.

Ҳамид Олимжон илмий фаолияти учун иккинчи характерли нуқта унинг классик мерос масалаларига алоҳида эътибор билан қарашидир. У бой ўзбек адабиёти тарихи масалаларини зўр ғайрат билан кўтариб чиқувчиларнинг олдинги сафида турди.

1938 йилда республика ҳукуматимизнинг қарорига мувофиқ демократ шоир Муқимий юбилейини ўтказиш учун тайёргарлик бошланди. Орадан бир оз вақт ўтиши билан Иттифоқ ҳукуматимиз улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 500 йиллик юбилейини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ҳамид Олимжон бу маданий тадбирларда актив қатнашиб, унинг ташкилотчиларидан ва ғоявий раҳбарларидан бири сифатида қизғин ишга киришиб кетди.

Ҳамид Олимжоннинг 1938 йилда эълон қилган «Муҳаммад Амин Муқимий» сарлавҳали мақоласи Муқимийшунослик тарихида алоҳида ўрин тутади. Мақолада автор, биринчи марта, шоир номини ҳар қандай ғайри илмий туҳматлардан поклаши баробарида Муқимийнинг ўзбек адабиёти тарихида махсус ижодий мактаб яратган демократ новатор шоир эканлигини ҳам узил-кесил исбот қилиб берди.

Ҳамид Олимжон 1938 йилда ёзган «Навоий—ўзбек тилининг яратувчиси», 1939 йилда нашр этилган «Фарҳод ва Ширин» ҳақида, 1940 йилда босилган «Навоий ва замонамиз» сарлавҳали мақолаларида доҳий санъаткор Навоийнинг жаҳон бадиий ижоди хазинасига қўшган бойликлари ҳақида катта билимдонлик билан баҳс юритади. Ҳамид Олимжоннинг классик адабиётимиз ҳақида ёзган мақолалари ўзининг илмий мулоҳазаларининг теранлиги, хулосаларининг кучли мантиқий асосланганлиги билан ажралиб туради.

Ҳамид Олимжон адабиётшунос олим сифатида ўзбек классик адабиёти масалалари билан чекланиб қолмайди, у жаҳон адабиёти, рус классик ва совет адабиёти, қардош халқлар адабиётининг улкан намояндалари ҳақида ҳам диққатга сазовор қизиқарли асарлар ёзган. «Салом Пушкин» (1937), «Тарас Шевченко» (1935), «Толстой ва ўзбек адабиёти» (1938), «Жамбул ва халқ» (1938), «Эр —Торғин —бахт излаган халқ образи» (1938), «Мардлик, муҳаббат ва дўстлик достони» (1938) каби асарларида халқлар дўстлиги, интернационализм ғояларини зўр маҳорат ва ҳарорат билан илгари сурди. Ҳамид Олимжон жўшқин ватанпарвар, айни замонда, оташин интернационалист эди.

Оташнафас шоир Ҳамид Олимжоннинг адабиётшунослик асарлари, унинг илмий фаолияти, ҳеч шубҳасиз, ўзбек совет адабиётшунослиги тарихининг алоҳида тараққиёт босқичини ташкил қилади ва махсус ўрганишга сазовор бўлган соҳадир.

Ғулом КАРИМОВ,
профессор.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Оқшомхонлардан М. Рўзиматов, Т. Баҳриев, Ш. Одилхонов, М. Ёқубова, Ҳ. Ниғмонова, К. Норхўжаев ва бошқа ўртоқлар редакциямизга хат йўллашиб, инсульт (мияга қон қуйилиши) касаллиги қандай пайдо бўлади, уни даволаш мумкинми, шу ҳақда мутахассис маслаҳатини берсангиз, деб сўрашибди. Биз медицина фанлари доктори, профессор Наби Мажидович МАЖИДОВ билан оқшомхонларимизни қизиқтирган мавзуда суҳбатлашдик.

ПРОФЕССОР ҚАБУЛИДА

ХАСТАЛИК МИЯГА ЧОВУТ СОЛМАСИН

САВОЛ: Ҳурматли Наби Мажидович, мия инсульти қандай касаллик? Бу хасталик қандай пайдо бўлади?

ЖАВОБ: Бу касаллик кўпинча техника тараққий этган мамлакатларда учрамоқда. Кейинги йилларда инсультнинг кўп учрашига асаб системасининг ҳаддан ташқари зўриқиши, техника ва автоматлаштиришнинг тобора тараққий топиши, ишлаб чиқаришда жисмоний ҳаракатларнинг борган сари камайиб бориши, организмда ёғлар ва оқсиллар, моддалар алмашувининг бузилиши ва шунинг оқибатида ортиқча семириб кетиш каби ҳоллар сабаб бўлмоқда.

Тажриба шуни кўрсатадики, ақлий меҳнат билан банд бўлган шахсларда, айниқса, идоралар, муассасалар ходимлари ўртасида бош мия қон томир касалликлари кўп диққат талаб қилмайдиган иш билан, чунончи, жисмоний иш билан шуғулланувчи одамларга қараганда ўн бир процент кўп учрар экан.

Қон томир касалликларининг келиб чиқишида ташқи муҳит, истеъмол қилинадиган озиқ-овқат маҳсулотлари ва уларнинг сифати ҳам муҳим роль ўйнаши аниқланган. Европа мамлакатларида ўтказилган текширишлардан маълум бўлишича, ичиладиган сувда калий миқдори кўп бўлган жойларда ва денгиз қирғоқларида яшовчи одамларда қон томир касалликлари анча камроқ учрайди. Японияда бош мия қон томир касаллиги билан оғриган одамлар бошқа мамлакатларга қараганда анча кўп учрайди. Бунга B_1 дармондориси (витамин) сабаб бўлади, деб ҳисоблашмоқда, чунки Япония аҳолиси аксари пўсти шилинган гуруч истеъмол қилади. B_1 дармондориси эса асосан гуручнинг пўстида бўлади.

Спиртли ичимликларни кўп ичиш ҳам инсультга олиб келади. Баъзи фалаж бўлиб қолган беморлар, «мен ароқни кўп ичмас эдим-ку, нима учун бундай дардга йўлиқдим» деб ҳайрон бўлишади. Бунинг сабаби шундаки, қон томир касаллигининг аломатлари пайдо бўлгандаёқ, мия қон томирлари инсульт пайдо бўлиши учун етарли шароит юзага келади. Шу даврда ичкилик ичиб турилганда бош мия инсульти осонлик билан пайдо бўлади-қўяди ва қаттиқ оғриқ мияга човут солади. Зеро, инсульт сўзи човут солиш деган маънони билдиради.

Спиртли ичимликларни узоқ вақт давомида мунтазам равишда ичиб юрганда бош мия қон томирларида спирт таъсирида яллиғланиш процесси ривожланади, натижада 30—40 яшар йигитларда оғир қон томир касаллиги рўй беради. Бундай беморларда фалаж билан бир қаторда чуқур руҳий ўзгаришлар ҳам пайдо бўлади. Бинобарин, бош мия қон томир касалликларини мияга қон қуйилмасдан илгари олдини олиш керак.

САВОЛ: Бош мия инсультининг бошланишини олдиндан билиш мумкинми?

ЖАВОБ: Ҳа, билса бўлади. Бош мия инсультининг бошланиб келаётгани замонавий медицина асбоблари билан текширилади ва беморларда пайдо бўлувчи «даракчи» симптомлар ёрдамида аниқланади.

САВОЛ: «Даракчи» симптомлар қандай пайдо бўлади?

ЖАВОБ: Мия инсульти пайдо бўлишидан аввал бош мия қон томирлари ва тармоқчалари тўсатдан қисқа муддат ичида қон билан таъминланмай қолади, яъни қон юриши тўхтаб қолади. Натижада миянинг маълум соҳаси озиқ моддалар ва кислород билан таъминланмай қолади. Бу эса, миянинг шу соҳаларидаги марказлар ишининг бузилишига олиб келади. Ҳар хил «даракчи» симптомларнинг пайдо бўлиш сабаби ҳам мана шунда. Бу «даракчи» симптомлар бир неча минут ёки бир неча соатдан кейин ўтиб кетади.

Бу касалликка бош мияда қон айланишининг ўтиб кетувчи ўзгариши дейилади. Бу дарднинг медицина нуқтаи назаридан энг хавфли ва фожиали томони шундаки, мия қон томирларида содир бўлаётган жараённинг белгилари анча вақтгача мутлақо билинмайди. Бемор ўзини касал деб ҳисобламайди, бинобарин, врачга бормайди, ишлаб юраверади.

Қон томирларида аста-секин ривожланаётган жараён маълум бир вақтга келиб айрим сабаблар (кўпинча руҳий изтироб чекиш, хунук хабар, оиладаги можаролар, атмосфера босимининг ўзгариши ва ҳоказо) натижасида тўсатдан бош мияда қон айланиши бузилади. Демак, қон томир касалликларининг олдини олишда оиланинг тинч-тотув яшаши, иш жойида одамларнинг бир-бирини иззат-ҳурмат қилиши, ўзаро мулойим яхши муносабатда бўлиши муҳим аҳамиятга эга.

Мияда қон айланишининг ўтиб кетувчи ўзгаришидан сўнг анча вақтгача мияда қон томир ҳалокати давом этиб туради, буни врачлар доимо эсда тутишлари керак. Шунинг учун ҳар бир берморда бош мия қон томир касаллигининг бошланғич, яъни даракчи белгилари пайдо бўлиши биланоқ уни даволашга киришиш керак. Бу инсульт профилактикаси давоси дейилади.

САВОЛ: Профилактик даво нима? Унинг маълум бир қолипдаги схемаси борми?

ЖАВОБ: Албатта, йўқ. Бундай схема бўлиши ҳам мумкин эмас. Чунки мияда қон айланиши турли сабаблар натижасида пайдо бўлади. Атеросклерозда ҳам, гипертония касаллигида ҳам, бош мия қон томир ревматизмида ҳам, қандли диабет натижасида пайдо бўладиган бош мия ангиопатиясида ҳам, бўйин умуртқалари остеохондрозида ҳам, мигрень касаллигида ҳам мияда қон айланиши бузилиши мумкин. Шунинг учун касалликни ҳар бир беморнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда даволанади ва даволашнинг турли усуллари қўлланилади. Масалан, гипертония касаллигида пайдо бўладиган фалажлик ёки нутқнинг йўқолиши ва унинг даволаш усули, атеросклерозда пайдо бўлган симптомдан ва даволаш усулидан тубдан фарқ қилади. Ревматизмда пайдо бўладиган «даракчи» симптомлар ва даволаш усуллари бутунлай бошқа, бўйин умуртқа остеохондрозида эса яна ҳам ўзига хос ва ҳоказо.

Гипертония касаллигида қон босимини туширадиган воситалар қўлланилади. Атеросклерозда — қон босимини ошириш, юрак ишини яхшилашга ёрдам берувчи дори-дармонлар қўлланилади. Қандли диабетда кун сайин қанд миқдорини пасайтира борадиган воситаларни қўллаш лозим. Бўйин умуртқа остеохондрозида — бўйинни массаж қилиш, бўйин физкультураси, қон томирларни кенгайтирувчи дорилар қўллаш лозим. Лекин бемор ўз-ўзини даволаши зинҳор мумкин эмас. Бу чора-тадбирлар албатта врач тавсиясига ва кўрсатмасига мувофиқ қўлланилади.

Касалликни келтириб чиқарган сабабни бартараф этиш ва даволашдан ташқари, мия қон томир касалликлари профилактикаси ўтказилаётганда умумий тадбирлардан беморларга меҳнат ва дам олиш режимини ташкил этишга ёрдам бериш, овқат ва овқатланиш режими, дори-дармонлар билан профилактик даво ўтказиш, физиотерапия усуллари ёрдамида профилактик даво ўтказиш лозим.

САВОЛ: Овқат рационига нималарни киритиш мумкин?

ЖАВОБ: Маълумки, овқатланиш режими ва овқатнинг сифати қон томирлардаги атеросклеротик ўзгаришларни бартараф этишда катта аҳамиятга эга. Ҳар куни 4 маҳал овқатланиш, овқатни кўп емаслик, кечки овқатни ҳам ухлашдан 2 соат олдин ейиш ва ухлашга ётиш олдидан бир стакан қатиқ ёки кефир ичиш мақсадга мувофиқдир. Беморлар ҳайвон ёғидан кўра кўпроқ ўсимлик мойи истеъмол қилгани маъқул. Атеросклерозни зўрайтирувчи, холестеринга бой овқатларни, чунончи қовурилган жигар, буйрак, илик каби овқатларни камроқ ейиш керак. Сут-қатиқ ва ҳўл мева жуда фойдали. Беморларнинг спиртли ичимликлар ичиши ва чекиши қатъиян ман этилади.

Бош мия қон айланишининг ўтиб кетувчи ўзгаришларида дори-дармон билан даволаш жуда зарур ва энг муҳим профилактик даво ҳисобланади. Дори-дармонлар билан даволашда аввало бош мияда қон айланишини яхшилаш, қон томирларни кенгайтириш, юрак ишини яхшилаш учун ҳаракат қилиш керак.

Касалликнинг оғир-енгиллигига, беморнинг ёшига қараб даволаш муайян тартибда олиб борилади. Қон таркибининг физик-химиявий ҳолатига, айниқса, қоннинг ивиш ёки суюлиш хусусиятларига аҳамият бериш керак.

Профилактик даводa қондаги холестерин, ёғ моддаси миқдорини камайтириш катта роль ўйнайди. Бунинг учун ҳар хил йод препаратлари, диоспонин, мисклерон ва бошқа склерозни камайтирувчи дорилар қўллаш мумкин. Шу билан бирга, склерозга қарши B_{12} дармондориси, фолат кислота, никотин кислота, С дармондориси ва бошқалар қўлланилади. Сўнгги йилларда бош мия қон томир касалликларини профилактика қилишда физиотерапия усулларидан фойдаланиш яхши натижа бермоқда.

Тошкент минерал суви билан ванналар қабул қилиш ва циркуляр душ қабул қилиш жуда яхши натижа бермоқда. Айниқса, йод билан гидроэрионизация қилишнинг фойдаси катта.

Бош ва бўйинни массаж қилиш, даво физкультураси ва оксиген билан даволаш комплекслари бош мияда қон айланишини нормаллаштиради. Бу касалликда нина билан даволаш ҳам яхши натижа беряпти.

Беморлар даволаниб чиққанларидан сўнг, доимо врачларнинг кузатувларида бўлишлари керак. Касалликнинг оғир-енгиллигига қараб ҳар йили бир-икки марта поликлиникада ёки касалхона шароитида даволаниш зарур. Энг муҳими, бу касалликка қаратилган тадбирларни оғишмай бажариш зарур.

Суҳбатни
Р. САПОЕВ
олиб борди.

КИЧКИНТОЙЛАР СОҒЛИҒИНИ ЎЙЛАБ

Ширинсухан, қўллари моҳир, дардга дармон шифокорлар беморларнинг сиҳат-саломатлигини сақлаш борасида доим жон куйдирадилар. Ихтисослаштирилган шаҳар болалар касалхонасида ана шундай сидқидилдан меҳнат қилаётган медицина фанлари кандидати Е. Н. Хегай, хирургия бўлими профессори Э. Ходиев, медицина фанлари кандидати Б. Мирзакаримов, Т. Аъзамхўжаев, врачлар М. Обидова, Д. Акмалов, Х. Оқилов, Т. Умаров ва бошқа шифокорлардан беморлар чексиз миннатдор бўлишмоқда.

СУРАТДА: медицина фанлари кандидати Ботир Мирзакаримов медицина ҳамширалари Муҳаббат Шермуҳамедова, Каромат Мусаева, Муҳаббат Мирзааҳмедовалар билан дарддан тузалган Зафаржон Иноятовнинг соғлиғи ҳақида фикр алмашмоқдалар.

Н. Аъзамов
фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КОМБИНАТ ИШГА ТУШДИ

СОФИЯ. БКП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков Ихтиман шаҳри ёнидаги чўян қуйиш комбинатини тантанали вазиятда очди. Ишчилар ва мутахассислар барча ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш борасидаги меҳнат ғалабасини В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишладилар.

Эндиликда Болгар-совет дўстлиги корхонаси номини олган шу объектнинг ишга туширилиши муносабати билан катта митинг бўлиб ўтди. Митингда сўзга чиққан кишилар Ихтиман комбинати БХР билан СССР ўртасида самарали ҳамкорликни, иккала халқнинг қардошларча дўстлигини амалда исбот этувчи дадил эканлигини уқтириб ўтди. Совет институтлари корхонанинг лойиҳасини тузишда қатнашдилар.

Бу корхонада ўрнатилган асбоб-ускуналарнинг кўп қисми Совет Иттифоқи заводларида ишлаб чиқарилган.

Комбинат ҳар йили 62 минг тонна чўян қуйилмаси чиқаради. Корхона замонавий металлургия ишлаб чиқаришининг намунаси бўлиб хизмат қила олади. Бу корхонада барча асосий технология жараёнлари механикалаштирилган ва автоматлаштирилган.

АТРОФ-МУҲИТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

БУДАПЕШТ. Венгриянинг география илмий-тадқиқот институти коллективи янги география карталари тузиш ишини ниҳоясига етказди. Бу хариталар атроф-муҳитнинг аҳволини, сув бойликлари ва тупроқнинг составини, Венгриянинг асосий районларининг индустрлаштириш даражасини кўрсатади. Мутахассисларнинг фикрича, янги хариталар атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ишларини ташкил этишда муҳим роль ўйнайдилар, шаҳарлар ва транспорт йўлларини лойиҳалаш ва қуришга, ер ости бойликларини тадқиқ этишга, ВХРнинг курорт районларини ривожлантиришга ёрдам беради.

КООПЕРАТИВЛАРГА ЁРДАМ

ХАНОЙ. Вьетнам жанубида кооператив ҳаракати тобора кенг кулоч ёймоқда. Кейинги вақтларда денгиз бўйидаги Нгиабинь ва Тхуанхай вилоятларидагина 450 дан зиёд балиқ овлаш кооперативлари тузилди. Давлат асбоб-ускуналарни ўз вақтида ремонт қилишни таъминлаб, арзон нархлар билан двигателлар, ёнилғи ва балиқ овлаш асбобларини етказиб бериб, кооперативларга катта ёрдам кўрсатмоқда. Меҳнатни ташкил этишнинг сифат жиҳатидан янги формаларига ўтиш Нгиабинь вилоятида 1979 йилда балиқ овлашни илгариги йилдагига нисбатан учдан бир қисми миқдорида кўпайтиришга имкон берди.

МОЛДАВИЯНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ НАМОЙИШ ҚИЛИНМОҚДА

БРНО. Жанубий Моравиянинг Брно шаҳрида жуда катта виставка комплекси яна ишга тушди. Бу ерда кенг истеъмол молларининг одатдаги халқаро ярмаркаси очилди. Ярмаркада жаҳондаги 34 мамлакатдаги 755 та ташқи савдо фирмалари ва ташкилотлари ўз маҳсулотини намойиш қилмоқда.

Ярмарканинг энг катта иштирокчилари орасида Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бор.

Ярмаркада СССРдаги 11 та ташқи савдо ташкилоти ўз маҳсулотини намойиш қилмоқда. Бу маҳсулотлар орасида радиоприёмниклар ва телевизорлар, соат ва газлама, ов милтиғи ва ўйинчоқлар, халқ бадиий ижоди буюмлари ва пойафзал, мебель қўйилган. Бу товарлардан кўпи қардош мамлакатлар ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва кооперативлаш асосида тайёрланган.

Анъанага мувофиқ, СССР экспозициясида совет республикаларидан бири алоҳида ўринни эгаллайди. Бу йил Молдавия ССР ўз муваффақиятларини намойиш қилади.

ДАВЛАТ СЕКТОРИ МУСТАҲКАМЛАНИБ БОРМОҚДА

ДЕҲЛИ. «Ҳиндустан машин тулз лимитед» давлат компанияси раиси Б. Рамачандра Карнатака штатидаги Бангалорада ўтказилган матбуот конференциясида бундай деди: «Ҳиндустан машин тулз лимитед» давлат компанияси ўтган молия йилида 1,8 миллиард рупияликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарди.

ХМТ— Ҳиндистон экономикаси давлат секторининг етакчи саноат бирлашмаларидан биридир. Кейинги йилларда бирлашма корхоналари чоп қилиш машиналари, силлиқлаш станоклари, соатларнинг янги турлари, аниқ инструментлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Австриянинг пойтахтида фашизм ва неонацизмга қарши кураш ҳафталиги бўлиб ўтди. Ҳафталик доирасида ташкил этилган митинг ва намойишларнинг қатнашчилари иккинчи жаҳон уруши йилларидаги гитлерчиларнинг қонли жиноятларини очиб ташладилар, нацизмнинг қайта оёққа туришига йўл қўймасликни, неонацист ташкилотлар ман этилишини талаб қилдилар.

СУРАТДА: намойиш қатнашчилари.

КАТТА БАЙРАМ

ТЕҲРОН. Совет Иттифоқининг техникавий кўмаги билан қурилган ва кенгайтирилаётган Исфаҳон металлургия комбинатида катта байрам. Минг-минглаб ишчилар ва техниклар эрталабданоқ конвертор цехи олдидаги майдонга тўпландилар: бу ерда пўлат қуйиш корхонасининг 3-конверторини фойдаланишга топшириш муносабати билан тантанали митинг бўлиб ўтди.

Шундай қилиб, энди комбинат йилига 1,9 минг тонна пўлат эритиши мумкин бўлиб қолди. Комбинатни кенгайтиришнинг биринчи навбати программасида шу назарда тутилган эди. Бошқа объектларни, жумладан иккинчи ва учинчи агломерацион фабрикани, янги кокс батареясини, 2-домна печини, буғ электростанциясини ишга туширишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Исфаҳон вилоятининг генерал-губернатори Муҳаммад Божинурди митингда сўзга чиқиб, бундай деди: «шу конверторнинг ишга туширилганлиги Исфаҳон металлургларининг катта ғалабасидир, Америка империализмининг иқтисодий қамал қилиши ва ҳарбий интервенция билан қўрқитишига қарши Эрон халқининг олиб бораётган курашига қўшилган катта ҳиссадир.

Мен Эрондаги ҳамкасбларим билан бирга ишлаб, янги конверторни муддатидан илгари ишга туширишни таъминлаган совет мутахассисларига самимий миннатдорчилик изҳор қилишни истайман, деди М. Божинурди.

ЯХШИ АНЪАНА

БАҒДОД. Ёзги каникул кунларида республика саноат корхоналарида ишлаш Ироқ студентлари учун яхши анъана бўлиб қолди.

Бу йил ёз ойларида йигит ва қизлардан 21 мингдан кўпроқ киши давлат секторига қарашли турли завод ва фабрикаларга борадилар. Улар миллий экономикани ривожлантиришга ўз меҳнат ҳиссаларини қўшадилар, зарур ишлаб чиқариш малакаларига эга бўладилар.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Р. СОИНАЗАРОВ: Айтингчи, ишчи бир ойлик синов муддати пайтида касал бўлиб қолса, унинг вақтинча меҳнатга лаёқатсиз вақти синов муддатига қўшиладими?

Жавоб: Ишчи ва хизматчилар агар улар бир ойлик синов муддати пайтида вақтинча меҳнатга лаёқатсиз бўлиб қолсалар ёки узрли сабабга кўра ходим ишда бўлмай қолса, уларнинг вақтинчалик меҳнатга лаёқатсиз пайти ва бошқа даври бир ойлик синов муддатига қўшилмайди.

⁂

М. ОТАБОЕВ, Ш. МУРОДОВА, К. МАВЛОНОВ ва бошқалар: Алимент қарзларини ундириш ва алимент қарзларининг миқдорини белгилаш тартиби қандай. Шу ҳақда маълумот беришингизни сўраймиз.

Жавоб: Ижро варақаси бўйича алиментлар тўланмаган вақтда ҳосил бўлган қарзлар қарздордан ижро варақа алимент ундириш учун тақдим қилинганга қадар ўтган уч йилдан ошиқ бўлмаган муддат учун ундирилиши мумкин.

Ундиришга тақдим қилинган ижро варақаси бўйича алиментлар жавобгар қидирилганлиги сабабли ундирилмаган бўлса, белгиланган даъво муддатидан ва таъминоти учун алимент ундирилаётган шахснинг вояга етганидан қатъий назар, алиментлар ўтган ҳамма вақт учун ундирилади.

Иккинчи саволингизга келганда шуни айтиш кераки, алимент бўйича қарз суд ижрочиси томонидан, алимент ундирилмаган вақт мобайнида қарздор олган ҳақиқий иш ҳақи (даромад)ни ҳисобга олиб белгиланади.

Агар қарздор шу даврда ишламаган бўлса ёки унинг иш ҳақи (даромади)ни тасдиқловчи ҳужжатлар тақдим қилинмаса, қарз ундирилаётган вақтда қарздор олаётган иш ҳақи (даромад)ни ҳисобга олиб белгиланади.

Агар ундирувчи ёки қарздор алимент бўйича суд ижрочиси белгилаган қарз миқдоридан норози бўлса, суд ижрочисининг ҳаракатлари устидан Ўзбекистон ССР Гражданлик процессуал кодексининг 394-моддасида белгиланган тартибда шикоят қила олади.

⁂

Н. МИРСОДИҚОВА: Транзисторли приёмнигимиз бор эди. Уни ремонтдан чиқармоқчи эдик. Шундай приёмникларни ремонт қиладиган устахоналар адресини берсангиз.

Жавоб: Транзисторли приёмникларни ремонт қиладиган шаҳардаги энг катта устахона Чилонзор районининг Пионер кўчасидаги 27-уйга жойлашган. Ундан ташқари Ленин райони телеательеси қошида ва «Марказ—7» кварталидаги «Транзистор» салонида ҳам ана шундай ремонт ишлари бажарилади.

⁂

С. ТОҒАЕВ: Ташкилотлар, муассасалар учун иш столлари устига қўйиладиган ойналар учун қаерда буюртма бериш мумкин? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Ана шундай ойналар учун буюртмаларни Тошкент ойна-мебель фабрикаси қабул қилади. Бу фабрика Жасорат кўчасидаги 25-уйга жойлашган. У ерга 1, 117 автобусларда борилиб, «Неврология санаторий»си бекатида тушилади.

(Газетанинг навбатдаги сони 25 апрелда чиқади).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 23/IV да Инқилоб тонги, 24/IV да Қизил яйловдаги кўк тулпорлар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/IV да Сув келтирган азиз, 24/IV да Кўнгли ёш қариялар.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —23/IV да Корчалонлар (19.00), 24/IV да Бадбашара ёхуд Эзоп (19.00).

КИНО

23 АПРЕЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«КАТТА МАЙДОН» — **Москва.**

«РЕВОЛЮЦИЯ ПОЕЗДИ» — **Фестиваль.**

«РЕВОЛЮЦИЯ СОЛДАТИ» — **Қозоғистон.**

«НОН ҚЎМОНДОНИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

КИНОЛЕНИННОМА:

«ЛЕНИН. БИОГРАФИЯСИДАН САҲИФАЛАР» — **Восток** (21.00).

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭЪТИҚОД ВА ҲАҚИҚАТ БИЛАН» — **Санъат саройи** (17, 19.45, телефон: 44-39-51), **Нукус** (16, 18.30, 20.40, телефон: 46-70-69), **Восток** (16, 18.30, 21.00, телефон: 91-14-61).

«ШАҲАР ҚАЛҚОНИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон: 78-47-25).

«ОРИНГАГА ДЕСАНТ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон: 35-29-93).

«КЕТСАНГ КЕТАВЕР!» — **Дружба** (тоқ соатларда, телефон: 66-15-75).

«ХАВФЛИ ДЎСТЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон: 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон: 53-65-87). **Навоий номли** (16.40, 18.30 телефон: 44-30-41), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон: 91-10-51), **Мир** (тоқ соатларда, телефон: 91-08-30).

«СТАЛКЕР» — **Искра** (17, 19.45, телефон: 39-14-59).

«СЕВГАНИНГДАН АЙРИЛМА» — **Қ. Ерматов номли** (жуфт соатларда).

«ТЎЙЛАР МУБОРАК» — **К. Ерматов номли** (17, 19.00), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон: 66-15-75).

«УЧ МИНУТЛИ ПАРВОЗ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.20).

24 АПРЕЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«РЕВОЛЮЦИЯ ПОЕЗДИ» —**Фестиваль**

«НОН ҚЎМОНДОНИ»—**Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ВАТАННИНГ ШАРҚИЙ ЧЕГАРАСИ» — **Навоий номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАВФЛИ ДЎСТЛАР» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон: 53-86-07), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-66-22).

«СТАЛКЕР»—**Искра** (17, 19.45, телефон 39-14-59).

«ТЎЙЛАР МУБОРАК!»—**Қ. Ерматов номли** (12, 15, 17, 19.00).

«УЧ МИНУТЛИ ПАРВОЗ» — **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.20).

«ЭКИПАЖ ҚИРҒОҚҚА ЧИҚДИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-29-93).

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

Ўзбекистон онкология ва радиология илмий тадқиқот институти ҳузуридаги

ЭЛЕКТРОН МИКРОСКОПИЯ БЎЛИМИ

лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Электрон микроскопик цитохимия: **мудир ва катта илмий ходим** (фан кандидатлари), **кичик илмий ходимлар** (4 ўрин);

функционал морфология: **мудир** (фан кандидати), **катта илмий ходимлар** (2 фан кандидатлари), **кичик илмий ходимлар** (4);

тадқиқотлашнинг биофизик методлари: **мудир** (фан доктори), **катта илмий ходимлар** (2—фан кандидатлари), **кичик илмий ходимлар** (5).

Конкурс муддати—эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй. Морфология корпуси.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» **транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг**

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

«С» категориясидаги автомобиль ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади.

Стипендия — 45 сўм.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 15-уй.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ

1 майгача

ШАХСИЙ ВА БУЮМЛАР СТРАХОВАНИЕСИ БЎЙИЧА КЎПРОҚ ШАРТНОМАЛАР ТУЗИШ ҲАМДА АҲОЛИГА МАДАНИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЎЙИЧА

СТРАХОВАНИЕ ИШЛАРИНИНГ ОЙЛИГИНИ ЎТКАЗАДИ

Тошкент шаҳар Давлат страхование бошқармаси.

СОҒЛОМ ЎС, БОЛАКАЙ!

Оилада фарзанд туғилди. У ўзи билан қанчадан қанча бахтли ва қувончли ташвишлар келтирмади, дейсиз асли! Ахир, кичкинтой одамга ҳам кийим-бош ва ҳам сайр учун коляска, ҳам алоҳида кароватча зарур...

АММО ҲАММАСИДАН ҲАМ МУҲИМИ — ТЎЛАҚОНЛИ ОВҚАТЛАНИШДИР.

Кичкинтойни ҳаётнинг биринчи ойларидан бошлабоқ тўғри овқатлантириш унинг нормал ўсиши, чиниқиши ва саломатлигини таъминлайди.

Янги туғилган бола учун энг яхши овқат, сўзсиз кўкрак сути ҳисобланади. Агарда она сути бўлмаган ёки етарли миқдорда бўлмаган ҳолларда сизларга сут қоришмалари «МАЛЮТКА» ва «МАЛИШ» ёрдам беради.

Сут қоришмалари юқори сифатли сигир сутидан қаймоқ, парҳез ун ва шакар қўшиб тайёрланади. Уларнинг состави кўкрак сутига яқинлаштирилган. Қоришмаларга чунончи, витаминлар ва минерал тузлар қўшилган.

«МАЛЮТКА» болаларга ҳаётнинг биринчи ойидан бир — икки ойлигигача тавсия этилади.

«МАЛИШ» — бир-икки ойдан то 1 ёшга тўлгунига қадар тавсия этилади.

«МАЛИШ» қоришмаси гуруч, сули, гречиха уни ва талқон қўшиб ишлаб чикарилади.

Энди ёш оналар ва оталарга бир неча фойдали маслаҳатларимизни берамиз. Коробкаларда кўрсатилган қоришмалар тайёрлаш йўл-йўриқларига аниқ риоя этинг.

ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН — АРАЛАШМАДАГИ КОНЦЕНТРАЦИЯНИНГ ОШИБ КЕТИШИ БОЛАДА МОДДА АЛМАШУВИНИНГ БУЗИЛИШИГА ОЛИБ КЕЛИШИ МУМКИН.

Врачнинг тавсиясисиз болаларга балиқ мойи ёки «Д» витамини препарати беришдан сақланиш лозим, чунки улар «МАЛЮТКА» ва «МАЛИШ» қоришмалари таркибига қўшилган. Бу витаминнинг қоришмада хавфли равишда ортиб кетишидан кўра унинг унча-мунча камчил бўлгани маъқулроқдир.

Болани сунъий овқатлантирганда икки ойлигидан бошлаб унга кефир бериб бориш фойдалидир.

Болага мева шарбатларини бир ойлигидан бошлаб бериш керак. Дастлаб бир неча томчидан, сўнгра чой қошиқда бериб боришни тавсия этамиз.

Дастлабки 4 ой мобайнида болани суткада олти марта овқатлантириш лозим. 5 ойликдан бошлаб эса у беш марта овқатланишга ўтказилади ва бу режим бир йил тўлгунча давом эттирилади.

Болани сунъий овқатлантирганда овқат тайёрлашда айниқса тозаликка риоя қилиш лозим, шишачалар ва сўргичларни обдон ювиш ва қайнатиш, уларни ёпиқ тоза идишларда сақлаш керак.

ҲУРМАТЛИ ОНА-ОТАЛАР!

«МАЛЮТКА» ва «МАЛИШ» қоришмаларидан фойдаланингиз!

УЛАР БИЛАН МАГАЗИНЛАРНИНГ СУТ ВА БАКАЛЕЯ БЎЛИМЛАРИДА САВДО ҚИЛИНМОҚДА.

Қоришмалардан ишлаб чиқарилган кундан бошлаб 9 ой давомида фойдаланиш мумкин.

«УЗМЯСОМОЛТОРГ» республика базаси.

БАҲОР КИЙИМЛАРИ

Баҳор кийимлари ҳамма вақт ҳам ўзининг енгиллиги, бўёқларининг равшанлиги, модель ва фасонларнинг хилма-хиллиги билан доим ажралиб туради.

Баҳор кириб келиши билан ҳар биримизда ўз гардеробимизни янгилашдек баҳор ташвишлари бошланади. Баҳорда қиш бўйи кўнгилга урган оғир, одми кийимларимизни ечиб ёрқин ранг костюмлар, енгил кўйлаклар, хушранг блузкалар, юбкаларимизни киямиз.

БАҲОРДА ЯНГИ КИЙИМ ХАРИД ҚИЛИШ ВАҚТИДА ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН: бу йилги мавсумда кийимнинг ранги, айниқса модада — эркаклар кийимларида: оч жигарранг, қизғиш жигарранг, қулрангроқ жигарранг, кулранг туслар; аёллар кийимларида — пуштиранг, жигаррангга монанд қизил, сариқ, жигаррангга монанд тилларанг, оч ҳаворанг, кўкранг, оч жигарранг туслар дидга ўтиришаяпти.

Пойафзал, тақинчоқлар, галстук, бежамли сумка ёки портфель сизнинг кийимингизга жуда монанд тушади.

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ БАҲОР МАВСУМИ КИЙИМЛАРИНИНГ САВДОСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Сиз бу ердан трикотаж буюмлари; жемперлар, свитерлар, полуверлар, спорт костюмлари;

Кўйлаклар, костюмлар, шимлар, пиджаклар;

ёрқин рангдаги кўйлаклар (сунъий ва табиий ипакдан замонавий модель ва фасонларда тикилган), узун ва калта енгли крепдешин, хон атлас, трикотаж, кримплендан тикилган янги фасондаги миллий кўйлаклар;

аёллар, эркаклар, болаларнинг оёқ кийимлари; турли модель, фасон, ранг ва безакдаги босоножкалар; панталетлар, сандалетлар, полуботинкалар, чийдухоба туфлилар, матодан ва чармдан тикилган паст ва ўрта пошнали уйда кийиладиган туфлилар;

Ереван, Тбилиси, Марғилон, Могилёв ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги шойи комбинатлари тўқиб чиқарган сунъий ва табиий шойи газмолларини харид қилишингиз мумкин. Газмолнинг эни 90—140 см. Бир метрининг баҳоси —5 сўм 50 тийин— 14 сўм.

Эслатиб ўтамиз: ҳозир фольклор стилидаги кўйлаклар айни модада. Унинг янги белгиси ҳам пайдо бўлди — кенг қилиб тикиляпти. Кенг тикилган кийим—ҳозирда энг замонавий ва қулайдир. У ҳаракат қилган вақтда эркинликни таъминлайди, анча ихчам. Кўйлаклар, тор юбкали блузкалар ҳам кенг қилиб тикилиши мумкин. Бирмунча эркин ўйма, кенг енг (реглан, кимоно), тўғри бурчакли кичик ёқалар, тикланма ёқалар — буларнинг ҳаммаси кийимдаги ҳажмликни бўрттириб туради. Плиссе, гофре, тўр, кашта, бурма, воланлар, уқа, тасма билан безаш ҳам чунончи, ҳозир айни модада.

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

23 АПРЕЛЬ— ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Рига» духовой оркестри чалади». Фильм-концерт. («Экран»). 18.00 «Меҳнат шоншуҳрати байроқдорлари». 18.15 Хоккей бўйича Швеция кубоги. Швеция— Канада терма командалари. Швециядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (18.50). — «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув. 20.15 «Серафима ороли». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Ленфильм», 1978 й. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Нима? Қаерда? Қачон?» Телевизион викторина. Кўрсатув тугагач «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Болалар учун фильм. «Биз— чилангарлар». 17.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Нурафшон давра» (такрорий). 18.15 «Куйловчи жилолалар оламида». Ҳужжатли фильм. 18.30 Ғалабанинг 35 йиллигига «Улуғ Ватан уруши ҳақида хотиралар». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 1-серия. «Отлан, бепоён Ватаним» (рус.). 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Бахт ва шодлик жарчиси». Ҳ. Олимжон туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган музикали-адабий композиция. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Ҳам пахта, ҳам чорва». 22.20 «Олтинчи июль». Бадиий фильм.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Биология. «Организм ва муҳит» (рус.). 21.25 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. «Қонунчилик ва ҳуқуқ тарбияларини таъминлаш». 21.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 22.55 «Пауза» Бадиий фильм (рус.).

24 АПРЕЛЬ— ПАЙШАНБА

ЁШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Горнчилар, қаердасиз?!». 10.35 «Серафима ороли». Телевизион бадиий фильм («Лентелефильм). 11.50 Гнесинлар номли Давлат музикали-педагогика институти камер оркестрининг чиқиши. Кўрсатув тугагач— (12.15)— Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ёшларнинг Халқаро бирдамлик кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси: «Москва ёшлари дўстларни кутиб олмоқда», «Қизил чиннигуллар» (Ҳужжатли фильмлар Марказий студияси). 15.55 «Шахмат мактаби». 16.25 Латвия ССР халқ артисти Н. Граубинь концерти (фортепьяно). Ригадан олиб кўрсатилади. 16.55 Классик кураш бўйича Европа чемпионати. ЧССРдан олиб кўрсатилади.

17.35 «Биз БАМни қуряпмиз». 18.05 «Жаҳон халқларининг ижоди». 18.35 «Миллионлар ленинча университети». «Ленин номи билан». 19.05 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Озарбайжон ССР телевидениесининг Озарбайжонда Совет ҳокимияти ўрнатилганлигининг 60 йиллигига бағишланган программаси. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.15 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Москва). В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач (24.00) — «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.20 Кўрсатувлар программаси. 18.25 «Йўлбарслар». Болалар учун мультфильм. 18.35 Ғалабанинг 35 йиллигига «Улуғ Ватан уруши ҳақида хотиралар». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 2-серия. «Оловли марралар» (рус.). 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Енгил саноат қурилишларига эътиборни кучайтирайлик». Бухоро тўқимачилик комбинати. 20.00 «Турмуш ва маданият». Тележурнал. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ёшларнинг Халқаро бирдамлик кунига «Салом фестиваль!». 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 «Ҳамид Олимжон». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»). 22.45 «Шарқнинг етти гўзали». Фильм-концерт. 23.15 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Парижга йўл». 20.50 Биология. «Организм ва муҳит». 21.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 22.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар» почтаси.» 22.50 «Қизил тоғлар ҳокими». Телевизион бадиий фильм (рус.).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

25 АПРЕЛДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

«ҚЎЗГА ҚЎРИНМАС ОДАМ»

ФАНТАСТИК-САРГУЗАШТЛИ АТТРАКЦИОН

«ЖАВОҲИРЛИ ТИЛЛА ТАЕҚЧА» халқаро мукофот эгаси, халқаро сеҳргарлар академиясининг профессори, Бутуниттифоқ кўригининг лауреати, РСФСРда хизмат кўрсатган артист

ОТАР РАТИАНИ

Манежда Ленинград циркининг таниқли масхарабози, РСФСР халқ артисти БОРИС ВЯТКИН.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан ишлайди.

44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича коллектив заявкалар қабул қилинади.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШҚАРМАСИ

страхование агенти ва асосий иш жойида Давлат страхованиесини ўтказувчи агент.

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли. Пенсия тўла сақланади.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ—Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ—У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ—2-квартал, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ—Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.

ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ—М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ—К. Маркс кўчаси, 59-уй.

КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ—Энгельс кўчаси, 89-уй.

С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ—Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ—22-квартал, 13-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ—район ижроия комитети, Совет Армияси хиёбони.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

2-ТОШКЕНТ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ БАЗАСИДАГИ

149-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—81 ўқув йили учун

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: мўйнадўз-бичиқчи, тикувчи-мотористка, бичиқчи (чарм пойафзаллар ишлаб чиқариш бўйича), **техника контроли бўлими контролёри, пойафзал бошлиғини тайёрловчи, тикув машиналарининг ремонти бўйича слесарь, электр ускуналарига хизмат кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўйича электромонтёр, якка пойафзаллар тикиш бўйича пойафзалчи.**

Ўқиш муддати ўрта маълумотлилар учун бир йил, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун эса 2 йил.

Билим юрти қошида ишчи-ёшлар мактаби мавжуд.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўрта маълумотлилар ҳар ойда 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар эса давлат таъминотида бўладилар (кунига 3 маҳал овқат, кийим-бош).

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ВОКАЛ-ЧОЛҒУ, БИЧИШ ВА ТИКИШ, ТЎҚИШ, КИНО-ФОТО ТЎГАРАКЛАРИ ИШЛАЙДИ.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБА КУНИДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Домбробод массиви, Наққошлик кўчаси, 199-уй (16-троллейбус, 84-автобуснинг «Домбробод» массиви» бекати), метронинг «Собир Раҳимов» станцияси). Телефон 76-77-45).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

127-ТОШКЕНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШАБ ТУРУВЧИ, 8— 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАРНИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эркаклар устки кийимлари, аёлларнинг устки кийимлари, аёлларнинг енгил кўйлакларини, тикиш бўйича — бичиқчи; тикувчилик ишлаб чиқариши контролери, тикувчилик ишлаб чиқаришининг ремонтчи-слесари.

10-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — бир йил. Стипендия ойига— 30 сўм.

Тикувчи-мотористка мутахассислиги бўйича мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатини тамомлаган 10-синф маълумотидагилар учун ўқиш муддати— 8 ой. Стипендия ойига— 70 сўм.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил. Уларга билим юртини тамомлаганлиги ҳақидаги диплом билан бирга ўрта маълумот ҳақида аттестат ҳам берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртида аёлларнинг енгил кўйлакларини тикиш бўйича бичиш-тикиш, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, спорт секциялари ишлаб туради, уй хўжалиги асослари ўрганилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши лозим: паспорт (туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома), яшаш жойидан, ота-онасининг иш жойидан, медицина (286-форма) справкалари; директор номига ариза, 4 та фотосурат (3х4 см), мактабдан характеристика.

ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 60-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг территорияси (2, 9, 18, 19, 21, 26, 51, 60, 72, 81, 89-автобуслар, 2, 16, 25, 3, 22, 23-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати).

Тошкент шаҳар, магазин мавзу кўчаси, 136-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг территорияси (10 «э», 88, 43-автобуслар, 27-трамвайнинг «Северний Алмазар» бекати).

Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 5«а»-уй (3, 80, 60, 2, 25-автобусларнинг «Қизил тонг» бекати).

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги қошидаги «Оргтехстрой» технологик тресті канцеляриясининг йўқолган «ПАКЕТЛАР УЧУН» ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Қибрай пиво алкоголсиз ичимликлар комбинатининг тара оладиган 25052 номерли йўқолган

КВИТАНЦИЯСИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тарих институти коллективи институт илмий ходими Р. Р. Охуновага отаси

Ризо БОЛТАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

23 АПРЕЛЬ, 1980 й. Р — 02934. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2034.